

Stockholms
stad

**Kulturförvaltningens
handlingsplan mot
våldsbejakande
extremism
Maj 2018**

stockholm.se

Kulturförvaltningens handlingsplan mot våldsbejakande extremism

Reviderad oktober 2017

Dnr: 1.1/1675/2017-4

Beslutsdatum:

Kontaktperson: Stefan Elm, 08-508 319 77

Innehåll

Inledning	4
Uppföljning	5
Definitioner	5
Olika våldsbejakande extremistmiljöer i Sverige.....	6
Tidig upptäckt.....	9
Samverkan kring individer i risk att radikalisering	9
Kompetenshöjande åtgärder/insatser	10
Kulturförvaltningens verksamhet och förebyggande aktiviteter	11
Lägesbild	12
Kulturförvaltningens förebyggande arbete	12
Identifierade fokusområden inom förvaltningens förebyggande arbete...	13
Förvaltningens kompetenshöjande åtgärder.....	13
Kontroll och uppföljning av föreningsbidrag	14
Bokning av lokaler och tillsyn av lokaler	14
Aktiviteter.....	15

Inledning

I en demokrati har alla rätt att uttrycka sina politiska åsikter, även sådana som kan uppfattas som obekväma. Politiska handlingar som står i strid med demokratins grundläggande spelregler kan dock aldrig accepteras. Det är därför viktigt att värna om demokratin och motverka våldsbejakande extremism.

Våldsbejakande extremistmiljöer kan utgöra ett hot mot samhällets grundläggande struktur, dess styrelseskick eller de politiska företrädarna på olika nivåer. På så sätt kan våldsbejakande extremistmiljöer utgöra ett hot mot hela demokratin och dessutom ett allvarligt hot mot medborgares möjligheter att utöva sina demokratiska rättigheter. Den som inom en extremistisk miljö begår brott för sin sak, eller stödjer att ideologiskt motiverade brott begås, har tagit sig rätten till tolkningsföreträde och anser sig agera med ett ärofyllt uppdrag där målet är det som de själva uppfattar är det bästa för samhället. Den demokratiska processen underkänns av extremisterna och de ser det därför som motiverat att ta till odemokratiska metoder i kampen för att uppnå det de uppfattar vara det ideala samhället.¹

För att säkerställa Stockholms stads förmåga att förebygga och försvåra våldsbejakande extremism i staden beslutade kommunfullmäktige i maj 2016 om gemensamma stadsövergripande riktlinjer mot våldsbejakande extremism.²

I riktlinjerna framgår att stadsdelsnämnderna och berörda facknämnder ska utarbeta lokala handlingsplaner. Syftet med handlingsplanerna är att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och struktur för arbetet med att förebygga och motverka våldsbejakande extremism på lokal nivå. Handlingsplanerna bör inbegripa även externa aktörer som kan identifieras för de åtgärder som avses genomföras och tydliggöra vilka aktörer som är ansvariga för arbetet.

Enligt stadens riktlinjer ska handlingsplanen behandlas av ansvarig nämnd och godkännas av kommunstyrelsen. Handlingsplanen ska följas upp årligen inom ramen för ordinarie styrning under målet om att Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar. En första uppföljning av vidtagna åtgärder görs i samband med årets verksamhetsberättelse. Uppföljning sker även löpande i olika

¹ *Våldsbejakande extremism i Sverige – nuläge och tendenser* (Ds 2014:4), s. 17

² Dnr 155-943/2015

forum. Handlingsplanen revideras årligen utifrån aktuell lägesbild. Stadens arbete mot våldsbejakande extremism följs upp under mål 1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar.

Uppföljning

Enligt stadens riktlinjer ska handlingsplanen behandlas av ansvarig nämnd och godkännas av kommunstyrelsen. Handlingsplanen ska följas upp årligen inom ramen för ordinarie styrning under målet om att Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar. En första uppföljning av vidtagna åtgärder görs i samband med årets verksamhetsberättelse. Uppföljning sker även löpande i olika forum, exempelvis inom ramen för samverkan med lokalpolisen. Handlingsplanen revideras årligen utifrån aktuell lägesbild. Lägesbilden tas fram tillsammans med andra berörda nämnder samt i samarbete med polisen. Nästa revidering sker i samband med tertialrapport 1 2019. I revideringen ska status på föregående års vidtagna åtgärder framgå. För att tydliggöra uppföljningsbara mål kopplat till riktlinjerna och för att på ett bättre sätt kunna stödja nämnderna i uppföljning och utvärdering av insatsernas effekt bedrivs ett utvecklingsarbete stadsövergripande i samverkan med Försvarshögskolan.

Definitioner ³

Nedan framgår definitioner av olika begrepp som används kring våldsbejakande extremism.

Våldsbejakande – med våldsbejakande menas handlingar såsom att stödja, uppmana till eller delta i ideologiskt motiverade våldshandlingar för att främja en sak.

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål.

Radikalisering – Den process som leder till att en person eller en grupp stödjer eller utövar ideologiskt motiverat våld för att främja en sak. De individer som anslutit sig till våldsbejakande extremistmiljöer har nästan alltid genomgått en radikaliseringsprocess där det går att identifiera betydande likheter i radikaliseringsprocessen oavsett till vilken ideologi en person radikaliserats.

³ Ibid, s. 20-23

Olika våldsbejakande extremistmiljöer i Sverige⁴

För närvarande finns, i enlighet med Säkerhetspolisens definition, i huvudsak tre våldsbejakande extremistiska miljöer i Sverige: den våldsbejakande högerextremistiska vit makt-miljön, den våldsbejakande vänsterextremistiska autonoma miljön och den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön. Därutöver finns ensamagerande extremister som motiveras till våldshandlingar av olika ideologier, men som inte tillhör nämnda grupper eller nätverk.⁵

Autonoma miljön

Det den autonoma miljön strävar efter är ett klasslöst samhälle utan styre från någon auktoritet. Uppfattningen inom miljön är att dagens demokrati inte är tillfredsställande. Den enda styrelseformen som kan accepteras är ett självstyre från folket. Inom miljön hävdas att kapitalistiska drivkrafter har greppet om dagens samhälle och att detta utgör ett hinder för att uppnå idealsamhället – ett samhälle som är jämställt och klasslöst och där människor med olika ursprung och sexuell läggning ska kunna leva på lika villkor. Vissa sammanslutningar inom den autonoma miljön menar att ett nytt styrelseskick endast kan uppnås genom revolution.⁶

Enligt Säkerhetspolisens bedömning har den autonoma miljöns förmåga minskat under de senaste åren. Detta till trots bildades under 2017 ett nytt nordiskt autonomt nätverk. Detta nätverk kan i förlängningen lägga grunden för ytterligare organisering.⁷ Utöver opinionsbildande yttringar och aktiviteter använder individer med koppling till den autonoma miljön också systematiskt och regelbundet våld, hot och trakasserier för att hindra människor från att mötas, utföra sina uppdrag eller sitt arbete och uttrycka sina åsikter.⁸

På kortare sikt är målet att försvara arbetarklassen mot vad man uppfattar som olika typer av angrepp. Försvaret mot dessa upplevda angrepp kan innefatta allt från fysiska attacker på meningsmotståndare till laglig lobbyverksamhet för förändrad lagstiftning.

Ideologin har en positiv inställning till feminism och HBT-personer och en positiv syn på invandring och mångkultur. Den autonoma miljöns ärkefiende är de som vill inrätta ett auktoritärt styre, vill begränsa invandringen och som säger sig värna den svenska

⁴ *Våldsbejakande extremism i Sverige – nuläge och tendenser* (Ds 2014:4), s. 30-37

⁵ Säkerhetspolisen 2017 s.30-1

⁶ Ds 2014:4 *Våldsbejakande extremism i Sverige - nuläge och tendenser*

⁷ Säkerhetspolisen 2017 s.34

⁸ Säkerhetspolisen 2017 s.63

etniciteten. Den avsedda ärkefienden är de som återfinns inom vit makt-miljön samt inom de icke våldsbejakande ideologiska miljöerna vilka ofta refereras till som högerextremistiska. Personer inom den autonoma miljön använder benämningen fascister för att beskriva sina meningsmotståndare och alla andra som uppfattas upprätthålla fascistiska strukturer, exempelvis också företagare och myndighetsföreträdare. Brottsförebyggande rådet och Säkerhetspolisen beskriver att den autonoma ideologin inte kan ses som en sammanhållen ideologi utan betonar att det rör sig om flera olika inriktningar kopplat till olika sakfrågor, men under ett och samma ideologiska tak.

Vit makt-miljön

Vit makt-miljön ser framför sig ett etniskt homogent samhälle där det inte förekommer inslag av andra kulturer. De menar att människosläktet kan delas in i raser och de ser negativt på invandring av människor som de inte räknar till den vita rasen.

Enligt Säkerhetspolisen har aktiviteten i vit makt-miljön ökat gradvis i Sverige under flera år. Aktiviteterna är främst av opinionsbildande karaktär på offentlig plats. Vid sidan om de opinionsbildande aktiviteterna använder individer inom vit makt-miljön regelbundet och systematiskt våld, hot och trakasserier för att hindra människor från att mötas, utföra sina uppdrag, sitt arbete och uttrycka sina åsikter.⁹

Omvärlden förknippar ofta vit makt-miljön med den national-socialistiska ideologin och flera aktörer inom miljön har anammat denna (även om det inte gäller för samtliga i miljön). En central tanke inom hela miljön är föreställningen om en judisk konspiration och ett judiskt inflytande som anses hota den vita rasen, en judisk ockupationsregering – Zionist Occupation Government (ZOG). Det påstås att inflytandet utövas, inte bara från judar, utan också från andra som är en del i konspirationen. Exempel på institutioner och makthavare som av vit makt-miljön är utpekade som understödjare av ZOG är media och staten, i synnerhet polisen. De problem som finns i samhället förklaras bero på det judiska inflytandet och det mångkulturella samhället.

Inom vit makt-miljön är en del av målet ett auktoritärt styre och det verkar finnas drivkrafter för tydlig struktur, ordning och totala lösningar. Sedan en tid präglas delar av vit makt-miljön av en utveckling där man oftare talar om kultur istället för ras. De använder benämningar som patriotism eller ”nationella rörelsen” för att beskriva sig själva. Med kultur avses dock något som är lika oföränderligt som det man tidigare kallade ras, alltså något en person har med sig från födelsen och som är bestående.

⁹ Säkerhetspolisen 2017 s.63

Framtoningen kan uppfattas ha blivit mjukare och uppmaningarna till brott förs fram med hjälp av en annan retorik, där den som är mottagare av budskapet ändå förstår att innebörden inte förändrats. År 2009 skrev Brå och Säkerhetspolisen att det inte finns någonting som pekar på att förändringen är annat än språklig.

Våldsbejakande islamistiska extremistmiljön

Den svenska våldsbejakande islamistiska miljön inspirerades övergripande av en salafistisk-jihadisk ideologi. Detta ideologiska paraply förenar både al-Qaida och Islamiska Staten (IS). IS är en utbrytarorganisation från al-Qaida och skillnaden dem emellan ligger närmast i att IS har en mer extrem syn på vilka de uppfattar som fienden. Enligt IS är alla som inte delar deras ideologi att betrakta som motståndare, vilket innebär att även muslimer som inte överensstämmer med gruppens övertygelser utmålas som fiender och utgör legitima måltavlor.

Gemensamt för dem båda är dock att ideologin motiverar attentat mot civila, dels enligt deras egen logik som svar på ockupation av muslimska länder och våld mot muslimer, dels som ett svar på upplevda kränkningar av islam. Målet som beskrivs är att genom våld införa ett islamiskt styre (sharia) inom ramen för en domedagsprofetia. De västerländska demokratiska styrelseidealerna, kolonialismen och förhållanden som tillskrivs västvärlden anses ha fördärvat islam. Västvärldens sekularisering och sätt att leva görs då även till mål för angrepp från miljöns extremister.

I samband med inbördeskriget i Syrien och de spridningseffekter som följde i närliggande länder lyckades IS skickligt profitera på det maktvakuum som uppstod. Genom propaganda på social media attraherade gruppen många anhängare, och när de utropade sitt kalifat i juni 2014 ökade tillströmningen till en nivå som saknar historisk jämförelse. Idag beräknar säkerhetstjänster att drygt 5000 individer rest från Europa för att ansluta sig till gruppen.

IS har även uppmuntrat till att anhängare bör utföra attentat i sina hemländer – med de vapen de har att tillgå. Många av de terrorattentat som drabbat Europa sedan 2014 kan härledas till IS - antingen genom attentatspersoner som har haft direkt kontakt med terrororganisationen, eller som på något sett inspirerats av dess upprop och ideologi.

Tidig upptäckt

Inom ramen för arbetet mot våldsbejakande extremism är det viktigt att upptäcka extremistiska miljöer och personer i riskzon att radikaliseras i ett tidigt skede. Medarbetare som arbetar i ett geografiskt område behöver känna till den lokala lägesbilden; vilka grupperingar som är aktiva, var de håller till och platser där individer kan tänkas rekryteras. Kunskap om olika gruppers symboler och andra kännetecken, till exempel kläder, är också betydelsefull liksom kunskap om vart medarbetare och medborgare ska vända sig när det finns misstanke att en person håller på att radikaliseras eller på annat sätt stödjer, rekryterar eller förespråkar våldsbejakande extremism.

Stadens insatser mot våldsbejakande extremism har särskilt hög prioritet inom stadens arbete för att förebygga kriminalitet.

Åtgärder ska vidtas skyndsamt när det finns kunskap om etablerade extremistgrupperingar i ett område, om individer som rekryterar till extremistgrupper eller där individer uppvisar riskbeteenden om radikalisering. Arbetet ska ske i samverkan med Polismyndigheten.

All personal bör känna till de viktigaste symbolerna för extrema grupper. Personalen ska kontakta ledningen vid upptäckt av förekomsten av symboler för extrema grupper eftersom det kan tyda på aktiva grupper och försök till rekrytering i området.

Symboler och klotter med extremistiska förtecken ska fotograferas och bifogas till incidentrapporteringssystemet IA.

Samverkan kring individer i risk att radikalisering

I stadens verksamheter möter medarbetare individer i riskzon för destruktiva livsmiljöer och utanförskap, exempelvis kriminalitet och radikalisering. Det finns ett behov av att utveckla arbetssätt och metoder för att fånga upp och motverka att individer radikaliseras. Särskilt viktig i detta arbete är samverkan mellan skola, socialtjänst och polis. För att tydliggöra rutiner för gemensam hantering kring radikaliserade individer har ett flödesschema tagits fram. Där beskrivs hur medarbetare i staden ska agera när de känner oro för en individ eller det har inträffat något som kan vara kopplat till våldsbejakande extremism.

Socialtjänsten har enligt lagstiftning det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Det finns dock inga lagar som stödjer kommuner i att sätta in tvångsåtgärder mot personer som exempelvis återvänt från krig eller rör sig i miljöer med våldsbejakande extremism.

Om en person vill ha stöd kan socialtjänsten erbjuda insatser. Alla ärenden utgår ifrån individens behov, vilket säkerställer att rätt stöd ges utifrån varje enskild individs förutsättningar. Om individen samtycker till att information delas mellan myndigheter och aktörer kan stödet erbjudas inom ramen för tex sociala insatsgrupper. I en social insatsgrupp ingår representanter från olika myndigheter och aktörer. Här kan också företrädare för trossamfund, idrottstränare och andra representanter från civilsamhället ingå, allt utifrån den enskildes behov. Socialtjänst och polis ingår alltid.

Kompetenshöjande åtgärder/insatser

Behovet av kunskapshöjande åtgärder är fortsatt stort. Som ett led i det stadsövergripande stödet beslutade juridiska avdelningen, i slutet av januari 2018, en rättspromemoria som belyser juridiska förutsättningar för delar av kommunens arbete och stadens vägledning för arbetet mot våldsbejakande extremism kommer att lanseras under våren2018.

Det finns en stadsövergripande utbildningsplan för området våldsbejakande extremism. Under hösten 2017 genomfördes en grundläggande utbildning där ca 1700 medarbetare deltog. Grundutbildning kommer genomföras igen under hösten 2018. Med början i april 2018 kommer fördjupningsutbildningar genomföras riktade till prioriterade verksamheter såsom socialtjänstens mottagningsenheter, arbetsmarknadsförvaltningens uppsökare, utbildningsförvaltningens rektorer, lärare m.fl. Fördjupningsutbildningarna planeras i samverkan mellan den centrala samordnaren och respektive förvaltning. Förvaltningarna säkerställer att relevant personal deltar i de stadsövergripande utbildningar som anordnas.

Som ytterligare stöd för stadens medarbetare finns stadens kunskapsunderlag om arbetet mot våldsbejakande extremism samlat på en intranätssida. På sidan finns en presentation som innehåller grundläggande information om våldsbejakande extremism, symboler, lokalt och nationellt stödmaterial, rapporter, boktips och poddar för ytterligare kunskapsinhämtning, filmade föreläsningar m.m. Därutöver anordnas, med början 2018, kunskapshöjande föreläsningar på området. Dessa är öppna för stadens alla medarbetare. I februari föreläste Försvarshögskolan och i maj föreläser FOI, Totalförsvarets forskningsinstitut. Föreläsare för hösten är ännu inte bestämt. Dessa föreläsningar filmas och läggs på intranätssidan för att tillgängliggöras för så stor del av stadens medarbetare som möjligt.

Kulturförvaltningens verksamhet och förebyggande aktiviteter

Stockholm ska kunna erbjuda alla ett kulturliv som är angeläget och av hög kvalitet. Det ska vara en plats där alla kan upptäcka nya platser, möta nya människor, skapa och ta del av en mängd kulturuttryck. Genom att också ge stöd till det fria kulturlivet, konstnärerna och konsthantverkarna har Stockholms kulturförvaltning den viktiga uppgiften att främja och utveckla kulturlivet i hela staden. Kulturförvaltningen ansvarar för huvuddelen av de kommunalt drivna kulturverksamheterna i staden. Verksamheterna inom kulturförvaltningen är:

- Stockholms stadsbibliotek
- Kulturskolan
- Liljevalchs & Stockholm konst
- Stadsmuseet
- Medeltidsmuseet
- Stockholmia

Kulturförvaltningen ansvarar även för flera evenemang, till exempel Kulturnatt Stockholm, Stockholms Kulturfestival, ungdomsfestivalen We Are Sthlm och medborgarskapsceremonin den 6 juni.

I kulturförvaltningens uppdrag att bidra till det fria kulturlivet, ska dess verksamheter fungera som nödvändiga mötesplatser för oliktankande men under demokratiska former. Dessa mötesplatser är ofta i publika miljöer dit allmänheten har tillträde. Så i takt med att samhällsutveckling förändras, där utanförskap, radikalisering blivit allt vanligare och samhället blir mer stängt, är kulturförvaltningens arenor, där möjligheten fortfarande finns att försöka sprida budskap eller inhämta information gällande våldsbejakande extremism.

De öppna biblioteken är exempel på sådana arenor. Även andra avdelningar inom kulturförvaltningen kan detta ske, dock inte lika lätt. Bibliotekens öppna allmänna platser med tillgång till böcker, film och datorer medför en större möjlighet för extremister att vara verksamma. Ett annat sätt att försöka få ut extremistiskt budskap är att genom vilseledande information och falska uppgifter söka

Kulturförvaltningens handlingsplan mot våldsbejakande

extremism

12 (16)

kulturstöd och på den vägen få tillgång till arenor att nyttja för sitt ändamål.

Lägesbild

För en lägesbild på aggregerad nivå se stadsledningskontorets lägesbeskrivning för Stockholms stad.

Lokal lägesbild

Förvaltningens verksamheter utgår från respektive stadsdelsförvaltnings lägesbild. Det gäller främst i de stadsdelar där man har någon av sina verksamheter. Via stadens samverkansgrupper ska förvaltningen även delge eller inhämta information, kunskap från alla stadsdelar och andra samverkande aktörer.

Kulturförvaltningen ska löpande bidra med underlag för uppdateringar av sina interna lokala lägesbilder. Att samverka med stadsdelsförvaltningarna för att på ett så bra sätt som möjligt skapa en god bild över läget inom de olika delarna av Stockholm, ska vara en del av förvaltningens satta rutiner.

Inom kulturförvaltningens arenor förekommer det att kunder och besökare i anläggningarna visar stöd för extremistiska grupper eller att personal känner oro för radikalisering bland vissa besökare.

Bibliotekens öppna och allmänna platser med tillgång till böcker, film och datorer utgör möjligheter för extremister att vara verksamma och bedriva propaganda.

Upptäckten av instoppad propaganda i böcker och att besöksdatorer nyttjats för att surfa på terrororganisationers hemsidor, är händelser som inträffat de senaste åren.

En annan möjlighet för att sprida extremistiska budskap via kulturförvaltningen är att genom vilseledande information och falska uppgifter söka kulturstöd och på så sätt få tillgång till arenor att nyttja för ändamålet.

Förvaltningen verkar för att ha ett systematiskt tillvägagångssätt kring hantering och identifiering av vilka typer av händelser med koppling till våldsbejakande extremism som behöver lösas vid förvaltningen.

Lägesbilden återkopplas och uppdateras till förvaltningens personal via kontinuerlig samverkan mellan förvaltningarnas samordnare i samband med stadens nätverks- och dialogträffar mot våldsbejakande extremism.

Kulturförvaltningens förebyggande arbete

Utifrån de riskområden som identifierats avseende våldsbejakande extremism, kopplat till kulturförvaltningens verksamheter, har fyra aktiviteter satts som första grund för det förebyggande arbetet. Handlingsplanen är dock ett levande dokument och revideras

regelbundet, vilket innebär att nya aktiviteter kan komma att läggas till.

Ansvarig för handlingsplanen är förvaltningens samordnare för våldsbejakande extremism, men arbetet sker i samverkan med ansvariga inom varje avdelning på kulturförvaltningen.

Identifierade fokusområden inom förvaltningens förebyggande arbete

- Fortsätta med och samtidigt utveckla samverkan mellan stadsdelarna och kulturförvaltning gällande utbyte av lokal information och kunskap runt våldsbejakande extremism.
- Höja kunskap och kompetens hos förvaltningens personal inom området våldsbejakande extremism.
- Genomlys befintliga rutiner och vid behov utveckla nya rutiner, gällande att extremistiska budskap inte ska kunna spridas inom eller i angränsning till förvaltningens arenor.
- Löpande genomlys förvaltningens befintliga rutiner och handlingsplaner för kulturstöd. Eventuella identifierade brister ska åtgärdas för att säkerställa att rutiner fungerar, så att inte extremistiska verksamheter genom stöd från kulturförvaltningen kan få möjlighet att verka.

Förvaltningens kompetenshöjande åtgärder

Kulturförvaltningen följer den av staden beslutade stadsövergripande utbildningsplan för området våldsbejakande extremism.

Under hösten 2017 genomgick delar av personalen den grundläggande utbildningen, och under hösten 2018 planeras fler genomgå den.

Det är viktigt att veta vad våldsbejakande extremism är, men lika viktigt att veta vart man ska vända sig och vilka åtgärder man ska vidta, när det finns misstanke att en person håller på att radikaliseras, eller på annat sätt stödjer, rekryterar eller förespråkar våldsbejakande extremism.

Med denna utgångspunkt planeras under 2018 en fördjupningsutbildning att genomföras för personal som arbetar inom förvaltningens publika arenor.

Fördjupningsutbildningen lägger alltså fokus på hanterande och agerande för personal vid upptäckt av besökare som på något sätt kan kopplas till extremism eller extremistiska rörelser.

Utbildningen planeras i samverkan och samråd mellan den centrala samordnaren och med andra förvaltningar med liknade verksamhet. Förvaltningen har svaret att säkerställa att relevant personal deltar i de utbildningar som anordnas.

Kontroll och uppföljning av föreningsbidrag

Kulturstrategiska stabens mest omfattande uppdrag inom förvaltningen rör stöd till det fria kulturlivet, föreningar och organisationer. Sammantaget, alla stödområden, fördelas 208,8 mnkr där 70 % är stöd till stadens fria kulturliv och 30 % stödjer folkbildning och lokalförvaltande organisationer.

Enligt allmänna förutsättningar för verksamhetsbidrag till föreningar och organisationer i Stockholms stad, ska föreningar vara uppbyggda och fungera enligt demokratiska principer och värderingar och inte ha ett vinstdrivande mål.

På förvaltningen vilar ett ansvar att tillse att stadens stöd till föreningslivet inte missbrukas och i värsta fall används för kriminella och våldsbejakande extremistiska syften. Förvaltningen åtar sig kontrollera att enskilda personer, föreningar och organisationer som söker bidrag uppfyller kraven för bidragsgivning. I detta ingår även omvärldsbevakning som bland annat innebär att följa uppgifter i media om organisationer och föreningar med en våldsbejakande och extremistisk agenda.

Under 2017 genomförde kulturförvaltningen en översyn av och förstärka kontrollen av bidragsmottagande föreningar. Det innebär dels en utökad granskning av och genomlysning av förvaltningens befintliga bidragsregler och planer för kulturstöd. En översyn av bidragsreglerna för föreningsstöd gjordes inte bara för att identifiera brister, utan även för att utveckla reglerna som ska underlätta för uppföljning och kontroll av bidragsgivningen. För att säkerställa att föreningsbidrag inte missbrukas finns en intern kontrollorganisation, som kan hämta stöd av externa parter.

Bokning av lokaler och tillsyn av lokaler

Föreningar som i dag via kulturförvaltningen ansöker om att boka lokaler för sina aktiviteter och möten gör det via idrottsförvaltningens lokalbokningssystem.

Idrottsförvaltningen kontrollerar föreningars demokratiska förankring genom att begära att bidragsberättigade eller subventionsberättigade föreningar årligen skickar in årsmöteshandlingar som visar föreningens demokratiska förankring. Föreningarna måste också lämna in stadgar vid sitt bildande samt vid revideringar.

Kulturförvaltningen som inte själva upplåter lokaler, men som är bidragsgivare till lokalförvaltande organisationer genomför som

tidigare nämnts sina kontroller och granskningar via en intern kontrollorganisation, med stöd av externa parter.

Idrottsförvaltningens och kulturförvaltningens villkor och regler för upplåtelse av lokaler gäller alltid. Staden har genom dessa villkor och regler rätt att neka en bokningsförfrågan eller att avboka en kund om det på sannolika grunder kan antas att bokningen kan medföra allvarigare ordningsstörningar eller olaglig handlingar, även om övriga formella krav på den lokalbokande föreningen är uppfyllda.

En bokningsförfrågan eller bokning som är gjord av en privatperson, ett företag eller en förening stoppas om den visar sig härröra från en extremistisk organisation.

Alla som bokar en lokal har enligt regelverket ansvar för att tillfredsställande ordning och vakthållning upprätthålls i och i anslutning till lokalen under bokningen. Som en sista åtgärd kan bokningen avbrytas på plats.

Det är alltid den juridiska person som bokat lokalen som ansvarar för verksamheten i den. Bokad tid får inte överlåtas åt någon annan.

Aktiviteter

Aktivitet	Genomför s	Status	Berörda verksamheter
Fortsätta men, samtidigt utveckla samverkan mellan stadsdelarna, SLK och kulturförvaltning, gällande utbyte av lokal information och kunskap runt våldsbejakande extremism.	Löpande	Deltar månatligen i samverkansmöten med stadsdelar.	Berörda enheter inom förvaltningen. är främst de publika verksamheterna inom stadsbiblioteket samt kulturskolan och kulturstrategiska. Arbetet genomförs i samverkan med förvaltningens VBE-samordnare
Höja kunskap och kompetens för förvaltningens	Hösten 2017 och Höstenren	Chefer inom SSb och KS har gått	Respektive avdelning inom kulturförvaltninge

Kulturförvaltningens handlingsplan mot våldsbejakande

extremism

16 (16)

chefer personal inom området våldsbejakande extremism.	2018	grundutbildning. Fler beräknas gå utbildningen under hösten 2018	n, i samverkan med förvaltningens VBE-samordnare. Gäller i första hand verksamheterna i publika miljöer och inom utbildnings och bidragsgivande verksamheter.
Genomlys och revidera befintliga rutiner och utveckla nya, gällande att upptäcka och förhindra att extremistisk propaganda sprids i kulturförvaltningens arenor.	Hösten 2017 och våren 2018 Kan kopplas mot aktiviteten gällande att höja kunskap och kompetens	Stockholms stads rutin vid oro/händelse rörande våldsbejakande extremism är under införande 2018	Gäller förvaltningens samtliga publika verksamheter och inom kulturskolans verksamheter.
Genomlys förvaltningens befintliga rutiner och handlingsplaner för kulturstöd. Eventuella identifierade brister ska åtgärdas för att säkerställa att rutiner fungerar, så att inte extremistiska verksamheter genom stöd från kulturförvaltningen kan få möjlighet att verka.	Hösten 2017 Men rutinerna ses över årligen.		Kulturstrategiska staben i samverkan med förvaltningens VBE-samordnare